การใช้แผนภูมิความหมายในการสอนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษในชั้นเรียนผู้เรียนชาวไทยที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ

Using Semantic Mapping in Teaching English Reading Skills of Thai EFL Learners

พิสิทธิ์ จิตติสุขพงษ์[1]
Pisit Jittisukpong[1]

Received : 6 ธ.ค. 2561
Revised : 20 มี.ค. 2562
Accepted : 21 มี.ค. 2562

บทคัดย่อ

บทความนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่ออธิบายความหมาย องค์ประกอบ และขั้นตอนของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แผนภูมิความหมายในการสอนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ การอ่านเป็นทักษะที่จำเป็น เนื่องจากการอ่านจะช่วยสร้างความเป็นผู้รู้รอบ แต่ทักษะการอ่านอาจจะเป็นทักษะที่ยากสำหรับผู้ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ เนื่องจากผู้เรียนไม่คุ้นเคยกับภาษาอังกฤษ จึงทำให้ผู้ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศต้องเข้าใจคำศัพท์และรูปประโยคต่าง ๆ ของภาษาอังกฤษ จึงจะสามารถอ่านและจับใจความของเรื่องได้อย่างเข้าใจ ดังนั้นการใช้แผนภูมิความหมายเป็นวิธีการเรียนการสอนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษรูปแบบหนึ่ง ที่จะช่วยให้การอ่านภาษาอังกฤษง่ายขึ้น เพราะองค์ประกอบต่าง ๆ ของแผนภูมิความหมาย ได้แก่ รูปทรงเรขาคณิตหรือรูปร่างแบบอื่น ๆ ข้อความที่เป็นเนื้อหาของใจความหลักหรือรายละเอียดของเรื่องที่อยู่ในรูปทรงเรขาคณิตหรือรูปร่างแบบอื่น ๆ ตลอดทั้งลูกศรที่ใช้แทนทิศทางและเชื่อมโยงความคิดรวบยอด สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้ผู้เรียนมองเห็นความสัมพันธ์ของข้อความที่อ่าน และสามารถช่วยให้ผู้เรียนจัดระเบียบรายละเอียดต่าง ๆ เข้าเป็นกลุ่มตามหัวข้อหรือประเภทได้ ตลอดทั้งขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แผนภูมิความหมาย เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื่องจากมีขั้นตอนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสร้างแผนภูมิความหมายอย่างเป็นระบบ ด้วยเหตุผลดังกล่าว การจัดการเรียนการสอนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ โดยใช้แผนภูมิความหมายจึงเป็นวิธีการเรียนการสอนรูปแบบหนึ่ง ที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถอ่านเรื่องได้อย่างเข้าใจ เพราะการใช้แผนภูมิความหมายเป็นกลวิธีการอ่านที่มีประสิทธิภาพ ที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความคิดรวบยอดทั้งหมดของเรื่องอย่างเป็นระบบ

คำสำคัญ : แผนภูมิความหมาย, การสอนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ, ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ

Abstract

This article aims at explaining the meaning and relevant factors including procedure in teaching English skills for the Thai EFL learners through the use of semantic mapping. Reading is essential and undeniably one of the most important skills since it helps develop an all–rounded, in-depth person; however, reading skills may be difficult for those who learn English as a foreign language because they are probably unfamiliar with it. As a result, the learners of English as a foreign language must understand the vocabulary and various sentence patterns of English very well in order to grasp the main point of text

[1] *ผศ., อาจารย์ประจำสำนักวิชาพื้นฐานและภาษา สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น อีเมล:* Pisith@tni.ac.th

[1] *Asst.Prof. English Department College of General Education and Languages Thai-Nichi Institute of Technology, Email:* Pisith@tni.ac.th

being read; therefore, semantic mapping is one teaching method that helps simplify the reading skill. The elements of the semantic mapping should be thought of as geometric shapes and the message of the main idea or details of the story are arrows which represent the directions and connect the maim idea. This is a way to help learners see the relationship of the true message; moreover, it helps the students to organize the details into groups according to the topics. Using semantic mapping, the learner-centered learning process is helpful because it asks the students to participate in building the map of the idea. Consequently, the procedure of semantic mapping is a method which will help learners read English with better understanding and enable them to grasp the main idea of the text by making effective connections of the whole story systematically.

Keywords : Semantic Mapping, Teaching English Reading Skills, EFL

บทนำ

การอ่านเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่านและผู้เขียนในการใช้ความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายที่ทำให้ผู้อ่านมีความรอบรู้เรื่องราวต่าง ๆ ได้ เพราะในโลกยุคแห่งการสื่อสารไร้พรมแดนการอ่านจะช่วยในการสืบค้นข้อมูลที่ต้องการได้อย่างไม่มีขีดจำกัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสอนภาษาอังกฤษสำหรับผู้ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ การอ่านภาษาอังกฤษถือเป็นทักษะการรับสารที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ทั้งนี้หากผู้เรียนสามารถฝึกฝนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษได้อย่างชำนาญ ก็จะช่วยให้การอ่านบรรลุวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ตามที่ต้องการได้ เช่น อ่านเพื่อเพิ่มพูนความรู้ อ่านเพื่อพัฒนาตนเอง อ่านเพื่อรับทราบข้อมูลข่าวสาร หรืออ่านเพื่อความบันเทิง ยิ่งไปกว่านั้นประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังพัฒนา จึงรับเอาเทคโนโลยีและวิชาการสมัยใหม่ รวมทั้งเครื่องอุปโภคและบริโภคจากต่างประเทศมาเป็นจำนวนมาก ดังนั้นทักษะการอ่านภาษาอังกฤษจึงมีความสำคัญมากขึ้นในชีวิตของคนไทย การอ่านจึงเปรียบเสมือนกุญแจไขความรู้ซึ่งมีอยู่มากมาย นอกจากนี้การอ่านยังเป็นทักษะที่คงอยู่กับผู้เรียนได้นานที่สุด เพราะผู้เรียนมีโอกาสจะได้ใช้ทักษะนี้ตลอดเวลาแม้ว่าผู้เรียนจะสำเร็จการศึกษาไปแล้ว

อย่างไรก็ตามทักษะการอ่านภาษาอังกฤษมักเป็นทักษะที่เป็นปัญหา สำหรับผู้เรียนชาวไทยที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ เพราะทักษะการอ่านภาษาอังกฤษต้องอาศัยความเข้าใจคำศัพท์และรูปประโยคต่างๆ จึงจะสามารถจับใจความสำคัญของเนื้อเรื่องได้อย่างเข้าใจ และตอบคำถามได้อย่างถูกต้อง และจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับการอ่านภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับต่างๆ พบว่า ความสามารถในการอ่านของนักเรียนและนักศึกษายังอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่น่าพอใจ ดังเช่น งานวิจัยของ นงค์นาถ ชาววัง (2552 : 3) พบว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 โรงเรียนรัฐบาลเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต1 2 3 และ 7 มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอยู่ในระดับต่ำ นักเรียนส่วนใหญ่ (มากกว่า 70%) ไม่สามารถตอบข้อถูก ผลการวิจัยจึงแสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีปัญหาการอ่านทั้ง 3 ด้าน อันประกอบด้วย ด้านโครงสร้างประโยค ด้านคำศัพท์ และด้านความเข้าใจในการอ่าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของประเทืองสุข ยังเสถียร (2549 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนรัฐบาลในเขตกรุงเทพมหานครอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำเช่นกัน สำหรับระดับอุดมศึกษาจากประสบการณ์ของผู้เขียนในการสอนวิชาภาษาอังกฤษอ่านเขียนในระดับนี้พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาด้านการอ่านภาษาอังกฤษ เพื่อความเข้าใจทำให้ไม่สามารถสรุปและจับใจความสำคัญของเรื่องราวที่อ่านได้ทำให้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการคิดวิเคราะห์ค่อนข้างอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด สอดคล้องกับงานวิจัยของวิลาวัลย์ สมมาตร (2543 : 3) ได้ศึกษาความสามารถในการอ่านขั้นตีความของนิสิตชั้นปีที่ 2 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อยู่ในเกณฑ์ต่ำ และมีปัญหาในการจับใจความ สรุปความและลำดับเหตุการณ์

ดังนั้นการศึกษาเกี่ยวกับเทคนิคและวิธีการสอนอ่านต่าง ๆ จึงนับว่าเป็นสิ่งสำคัญยิ่งสำหรับครูผู้สอนเพื่อที่จะนำเทคนิคและวิธีการสอนอ่านที่มีประสิทธิภาพมาปรับปรุงวิธีการสอนของตน การใช้แผนภูมิความหมายก็เป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษรูปแบบหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนชาวไทยที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศสามารถอ่านภาษาอังกฤษได้อย่างเข้าใจมากขึ้น จากการวิจัยของต่างประเทศพบว่าการใช้แผนภูมิความหมาย (Semantic Mapping) จะช่วยพัฒนาการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจเป็นกระบวนการคิด (Thinking Process) การวิเคราะห์ (Analysis) บริบท (Context) เรื่องราว (History) เรื่องเล่า (Narrative) บทความ (Journal) แก่นแท้ (Theme) และใจความสำคัญ (Main Idea) ซึ่งผู้อ่านจะสามารถเข้าใจวัตถุประสงค์ของผู้เขียน โดยหยิบยกจากบริบทได้ดังประสงค์ (Zaid, 1995 : 705-712) ทั้งนี้เพราะแผนภูมิความหมายจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์แยกแยะส่วนต่าง ๆ ของเรื่องว่ามีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างไร ซึ่งจะทำให้อ่านภาษาอังกฤษได้เข้าใจมากขึ้น

จากประเด็นปัญหาดังกล่าวบทความนี้จึงมีจุดมุ่งหมายเพื่ออธิบายความหมาย องค์ประกอบและขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียน และนักศึกษาไทยที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ โดยวิธีการใช้แผนภูมิความหมายโดยมีเนื้อหาดังต่อไปนี้ ได้แก่ ความหมายและความสำคัญของการอ่าน ระดับความเข้าใจในการอ่าน ความหมายของแผนภูมิความหมาย องค์ประกอบของแผนภูมิความหมาย ประเภทของแผนภูมิความหมาย ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้แผนภูมิความหมาย และตัวอย่างการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แผนภูมิความหมายในการสอนอ่าน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ความหมายและความสำคัญของการอ่าน

การที่ผู้เรียนชาวไทยที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศจะเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่านได้ ผู้เรียนต้องเข้าใจโครงสร้างของภาษาตั้งแต่ระดับหน่วยเล็กถึงระดับหน่วยใหญ่ ได้แก่ เสียง คำ ประโยค ย่อหน้า และเรื่อง เพราะการอ่านเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่านและผู้เขียน ในการใช้ความรู้ความสามารถในการใช้ภาษา เพื่อสื่อความหมายที่ทำให้ผู้อ่านมีความรอบรู้เรื่องราวต่าง ๆ ได้ (Conley, 1995 : 6) ได้กล่าวว่า การอ่าน หมายถึง การสร้างความหมายจากข้อความที่เขียนหรือพิมพ์ซึ่งผู้อ่านจะต้องใช้กระบวนการคิดเชื่อมโยงระหว่างข้อความ หรือข้อมูลที่อ่านกับความรู้ประสบการณ์เดิมเพื่อให้สามารถเข้าใจความหมายที่ผู้เขียนต้องการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง การอ่าน คือ การสื่อสารความหมายระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านซึ่งมีกระบวนการถอดรหัส ผู้เขียนคือผู้บันทึกรหัสความคิดส่วนผู้อ่านเป็นผู้ถอดรหัสความคิด จะเห็นได้ว่าการอ่านคือการสื่อสารระหว่างผู้เขียนและผู้อ่าน โดยผู้เขียนถ่ายทอดความคิด ความรู้ ผ่านตัวอักษร และผู้อ่านใช้ความรู้ทางภาษาจากการจดจำ การสังเกตและประสบการณ์ของตนเอง ผสมผสานเชื่อมโยงกับสิ่งที่อ่าน เพื่อให้เกิดความเข้าใจและสามารถคิดวิเคราะห์สิ่งที่อ่านได้

จากประสบการณ์ของผู้เขียนที่สอนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาไทยระดับอุดมศึกษา พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ เพราะนักศึกษามักมีปัญหาเกี่ยวกับคำศัพท์หรือรูปประโยคต่าง ๆ ของภาษาอังกฤษ เป็นต้น จึงทำให้ไม่สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้ดังที่ สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2532 : 83) ได้กล่าวถึงความยากของทักษะการอ่านสรุปได้ว่า การอ่านเป็นกิจกรรมที่ต้องใช้ความคิดและสามารถเพื่อทำความเข้าใจสารหรือข้อความ (message) ของผู้เขียน ดังนั้นผู้อ่านต้องตีความสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อความหมายให้ตรงตามจุดประสงค์ของผู้เขียนที่แสดงออกทางข้อความมากกว่าการอ่านตัวภาษา

แม้ว่าทักษะการอ่านจะเป็นทักษะหนึ่งที่เป็นปัญหาของผู้เรียนภาษาอังกฤษชาวไทย แต่ทักษะการอ่านก็เป็นทักษะที่มีความสำคัญต่อการสื่อสารอย่างยิ่ง ดังที่ อรุณี วิริยะจิตรา (2532 : 121) ได้กล่าวถึงความสำคัญของทักษะการอ่านเพื่อการสื่อสารไว้ว่า ในชีวิตประจำวันเราอ่านด้วยเหตุผลต่าง ๆ กัน เช่น เพื่อหาสาระหรือความบันเทิงจากสารนั้น ทั้งนี้เพราะเห็นว่าสารนั้นมีเนื้อหาที่น่าสนใจหรือมีประโยชน์ เช่น อ่านข่าวกีฬาเพราะมีความสนใจในเนื้อหาของข่าวหรืออ่านเอกสาร ตำรา

เพราะเห็นประโยชน์และมีความสนใจในเนื้อหานั้น ทั้ง ๆ ที่ไม่เห็นว่าเนื้อหานั้นน่าสนใจอย่างใดเลย บ่อยครั้งที่เรามักจะอ่านเพราะเห็นทั้งประโยชน์และมีความสนใจในเนื้อหา เช่น อ่านตำราเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ เพราะมีความสนใจและเห็นประโยชน์ของการมีความรู้ทางด้านคอมพิวเตอร์ ซึ่งจะเห็นว่าการอ่านเพื่อการสื่อสาร ผู้อ่านไม่ได้สนใจที่ตัวภาษา แต่สนใจที่ได้รับจากการอ่านมากกว่าจากข้อความข้างต้นสามารถสรุปความสำคัญ ของทักษะการอ่านภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนคนไทยที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศตามวัตถุประสงค์การอ่านได้ดังนี้

1. การอ่านมีความสำคัญในการช่วยให้คนเราได้คำตอบจากปัญหาที่ต้องการแก้ หรือปัญหาที่ค้างคาอยู่ในใจ ไม่ว่าจะทั้งทางตรงและทางอ้อม จึงทำให้เป็นผู้ที่สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ รอบด้านได้ด้วยตนเอง

2. การอ่านช่วยเพิ่มพูนความรู้ความสามารถของผู้อ่าน การอ่านมากทำให้ผู้นั้นเป็นผู้ที่มีความรู้ ที่สำคัญทำให้มีความคิดกว้างไกลและมีวิสัยทัศน์

3. การอ่านทำให้ผู้อ่านเป็นคนที่ทันสมัยไม่ตกยุค เพราะได้รับรู้ข่าวสารจากแหล่งต่าง ๆ ตลอดเวลา เช่น อ่านข่าว อ่านบทความ อ่านประกาศ

4. การอ่านช่วยเพิ่มความบันเทิงและการผ่อนคลายต่อจิตใจคนเรา เช่น อ่านเรื่องสั้น อ่านนวนิยาย หรืออ่านบทละคร

จะเห็นได้ว่าการอ่านภาษาอังกฤษเป็นทักษะสำคัญทักษะหนึ่ง ที่จะช่วยให้ผู้เรียนคนไทยที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศได้เรียนรู้เรื่องราวต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยไม่จำเป็นต้องอาศัยผู้สอนแต่เพียงฝ่ายเดียว ดังนั้นผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศอย่างเราไม่ควร “อ่านได้” แต่ควร “อ่านเป็น” กล่าวคือ “อ่านได้” หมายถึง การอ่านหนังสือออกและสามารถรับรู้สารที่ผ่านตัวอักษรว่ามีความหมายอย่างไร ส่วน “อ่านเป็น” หมายถึง ผู้อ่านสามารถเข้าใจเรื่องราวจับใจความสำคัญทั้งประเด็นสำคัญของเรื่องได้ รวมทั้งยังสามารถแสดงความคิดเห็นและประเมินค่าของเรื่องได้ตามหลักการและเหตุผลที่ถูกต้อง

ดังนั้นผู้เรียนคนไทยที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ จึงควรพัฒนาการกับการอ่านให้อยู่ในขั้นอ่านเป็นเพื่อประโยชน์จากเรื่องที่อ่านอย่างเต็มที่ ด้วยการให้ความสนใจที่จะฝึกฝนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษอย่างจริงจังเพื่อความเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่าน อันจะนำไปใช้ประโยชน์ตามความสำคัญของทักษะการอ่าน ดังกล่าวข้างต้นได้อย่างมีประสิทธิผล

ระดับความเข้าใจในการอ่าน

ความเข้าใจในการอ่าน คือ เป้าหมายสำคัญของผู้อ่าน เพื่อให้เข้าถึงสารที่ผู้เขียนต้องการสื่อ ฉะนั้นระดับความเข้าใจในการอ่านจึงเป็นความสามารถของผู้เรียนที่จะเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่านได้มากน้อยเพียงใด ซึ่งขึ้นอยู่กับองค์ประกอบสำคัญ 5 ระดับ ที่กำหนดให้ผู้เรียนภาษาอังกฤษสามารถอ่านเรื่องได้อย่างเข้าใจในระดับที่แตกต่าง ได้แก่

1. ระดับทักษะกลไก (Mechanical Skill) เป็นความเข้าใจเนื้อหาตรงตามตัวอักษรสามารถจำแนกสัญลักษณ์ภาษาต่างประเทศออกจากภาษาของผู้อ่าน สามารถบอกความหมายเหมือนและความหมาย และความแตกต่างของตัวสะกดได้ รู้ความสัมพันธ์ระหว่างเสียงและสัญลักษณ์ทางภาษาและรู้ความหมายของคำศัพท์

2. ระดับความรู้ความจำ (Knowledge Skill) เป็นทักษะที่ผู้เรียนเข้าใจความหมายของคำวลี ประโยคที่อ่านสามารถบอกได้ว่าคำหรือข้อความใดสอดคล้องกับรูปภาพที่เห็น การอ่านในระดับนี้มักเป็นการอ่านที่ละประโยค

3. ระดับถ่ายโอน (Transfer Skill) เป็นทักษะที่ผู้เรียนสามารถเข้าใจข้อความที่มีคำศัพท์และโครงสร้างทางไวยากรณ์ที่เรียนมาแล้ว รู้ความหมายของคำศัพท์ที่ไม่เคยชิน อาศัยบริบทเป็นเครื่องชี้แนะในการเดาความหมาย สามารถถ่ายทอดความหมายเดิมโดยใช้รูปประโยคที่แตกต่างออกไป เข้าใจตัวชี้แนะทางไวยากรณ์เรียบเรียงความคิดโดยการจัดประเภท การสังเขป การย่อความ การสังเคราะห์ความ

4. ระดับสื่อสาร (Communicative Skill) เป็นระดับของความเข้าใจที่ผู้เรียนสามารถเข้าใจข้อความที่มีคำศัพท์และโครงสร้างใหม่ ๆ หรือคำที่มีรากศัพท์เดียวกับคำที่นักเรียนเคยอ่านมาแล้วได้เข้าใจ จับใจความของเรื่องได้ สรุปความเหตุและผลที่ปรากฏในเนื้อความ เรียงลำดับเหตุการณ์ การเปรียบเทียบ รู้ความสัมพันธ์ของเหตุและผล ทำนายเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น อีกทั้งตีความภาษาแบบอุปมัยได้

5. ระดับวิเคราะห์วิจารณ์ (Critical Skill) เป็นระดับที่ผู้อ่านตีความถึงจุดมุ่งหมาย ความคิดเห็นและทัศนคติของผู้เขียนที่แฝงอยู่ในลีลาการเขียน และภาษาของผู้เขียนได้ (Valette & Disick, 1972 : 5)

จากแนวคิดเกี่ยวกับระดับความเข้าใจในการอ่านดังกล่าว สามารถแปลระดับความเข้าใจในการอ่านได้ 2 ระดับกว้าง ๆ ได้แก่

ระดับที่ 1 การอ่านขั้นเข้าใจเรื่อง เป็นการอ่านระดับต้นที่ผู้เรียนภาษาอังกฤษ สามารถตอบคำถามพื้นฐานได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร และทำไม

ระดับที่ 2 การอ่านขั้นวิจารณ์เรื่อง เป็นการอ่านระดับกลาง-สูง การอ่านขั้นนี้ผู้เรียนภาษาอังกฤษตอบคำถามได้มากกว่าคำถามระดับต้น เพราะการอ่านระดับขั้นวิจารณ์เรื่องผู้เรียนต้องอ่านวิเคราะห์ วิจารณ์เรื่องได้อย่างลึกซึ้งถึงแนวคิดของเรื่อง

อย่างไรก็ตามผู้เรียนภาษาอังกฤษสามารถใช้แผนภูมิความหมาย ซึ่งเป็นวิธีการอ่านรูปแบบหนึ่งอ่านจับใจความสำคัญของเรื่องได้อย่างเป็นระบบ เพราะแผนภูมิความหมายทำให้ผู้เรียนภาษาอังกฤษ สามารถเชื่อมโยงความของเนื้อเรื่องแต่ละประเด็นและแยกแยะลงในแผนภูมิได้อย่างชัดเจน จึงเป็นตัวช่วยให้ผู้เรียนภาษาอังกฤษเข้าใจความสัมพันธ์และรายละเอียดของเรื่อง อีกทั้งยังช่วยให้ตอบคำถามจากการอ่านได้อย่างถูกต้อง

ความหมายของแผนภูมิความหมาย

แผนภูมิความหมายเป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนทักษะการอ่านรูปแบบหนึ่งที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย ทั้งนี้เพราะ แผนภูมิความหมายจะช่วยสรุปความคิดสำคัญของเรื่องที่อ่านได้อย่างเป็นระบบ (รุ่งฤดี แผลงศร, 2556 : 83)

แผนภูมิความหมาย (Semantic Mapping) คือแผนภูมิหรือโครงสร้างที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของใจความสำคัญและรายละเอียดในบทอ่าน มีผู้ที่ศึกษาเกี่ยวกับแผนภูมิความหมายโดยใช้ชื่อแตกต่างกัน เช่น Concept mapping, Graphic organizer, Cognitive mapping, ผังมโนมิติสัมพันธ์, ผังโยงความสัมพันธ์ความหมาย, แผนผังสรุปโยงชื่อ เป็นต้น (พิสิทธิ์ จิตติสุขพงษ์, 2550 : 12)

อย่างไรก็ตามแม้จะมีผู้เรียกชื่อ “Semantic Mapping” หรือ “แผนภูมิความหมาย” แตกต่างกันไป แต่ก็ให้ความหมายที่คล้ายคลึงกันว่าแผนภูมิความหมาย หมายถึง กระบวนการอ่านที่ทำให้ผู้อ่านเห็นความสัมพันธ์ของใจความต่าง ๆ อย่างเป็นรูปธรรม โดยผู้อ่านเขียนแผนภูมิความหมายเพื่อเรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่องอย่างเป็นระบบ การสร้างแผนภูมิความหมายจะช่วยให้ผู้อ่านเห็นความสัมพันธ์ของใจความสำคัญ และรายละเอียดของแต่ละย่อหน้าได้อย่างเป็นระบบ โดยทั่วไปการสร้างแผนภูมิความหมายจะประกอบด้วยรูปทรงเรขาคณิต หรือรูปร่างอื่น ๆ เช่นรูปวงกลมแทนความคิดในเรื่องที่อ่าน ที่มีข้อความอยู่ภายในแล้วเชื่อมโยงด้วยเส้นเรขาคณิตหรือลูกศร เพื่อช่วยให้ผู้อ่านเห็นความสัมพันธ์นั้น ทำให้เกิดความเข้าใจในการอ่านได้ดีขึ้น

องค์ประกอบของแผนภูมิความหมาย

Morris & Dore (1984 : 48) ได้กล่าวถึงเป้าหมายของการใช้แผนภูมิความหมาย เพื่อช่วยให้ผู้อ่านพิจารณาความเข้าใจในการอ่าน เพราะมองเห็นความสัมพันธ์ของข้อความที่อ่าน สามารถจัดรวบรวมรายละเอียดต่าง ๆ เข้าเป็นกลุ่ม

ตามหัวข้อหรือประเภทได้ สอดคล้องกับ Rattanvich (1992 : 48) ที่กล่าวว่า การให้ผู้เรียนทำแผนภูมิความหมาย จะช่วยให้สามารถสรุปใจความสำคัญที่ง่ายขึ้น

การสร้างแผนภูมิความหมายทำได้หลายรูปแบบและหลายประเภท แต่ไม่ว่าจะเป็นแผนภูมิความหมายรูปแบบใดก็จะมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ส่วน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. รูปแบบทรงเรขาคณิตหรือรูปร่างแบบอื่น ๆ เป็นโครงสร้างที่แสดงความสัมพันธ์ของใจความต่าง ๆ ภายในรูปแบบทรงเรขาคณิตหรือรูปร่างแบบอื่น ๆ จะมีข้อความอยู่ภายในเพื่อบอกใจความสำคัญหรือรายละเอียดของเรื่องบรรจุอยู่รูปร่างหรือรูปแบบทรงเรขาคณิต เหล่านี้จะกระจายตามตำแหน่งต่าง ๆ กันไปตามหัวข้อหลักและรองของเรื่องที่อ่านและสามารถแตกย่อยเป็นประเด็นต่าง ๆ ได้ออกไปอีก

2. ข้อความ เป็นเนื้อหาของใจความหลักหรือรายละเอียดของเรื่องที่อยู่ในรูปทรงเรขาคณิตหรือรูปร่างอื่น ๆ เพื่อแสดงถึงข้อความหรือรายละเอียดต่าง ๆ ซึ่งผู้อ่านได้สรุปไว้และนำเขียนลงในรูปแบบทรงเรขาคณิตหรือรูปร่างแบบอื่น ๆ

3. เส้นลูกศร ใช้แทนทิศทางที่เกี่ยวข้องกับของรูปทรงเรขาคณิตหรือรูปร่างแบบอื่น ๆ ว่าข้อความในรูปทรงเรขาคณิตหรือรูปร่างแบบอื่น ๆ มีความสัมพันธ์หรือเชื่อมโยงความคิดของเรื่องทั้งหมดอย่างไร (รุ่งฤดี แผลงศร, 2556 : 83) ผู้เรียนภาษาอังกฤษอาจจะเพิ่มเติมสีสันโดยการใช้สี หรือรูปภาพต่าง ๆ มาประกอบแผนภูมิความหมายได้ เพื่อเพิ่มความเข้าใจและความชัดเจนให้กับผู้อ่านมากยิ่งขึ้นได้อีกด้วย

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าองค์ประกอบของแผนภูมิความหมายช่วยให้ผู้เรียนภาษาอังกฤษ สามารถมองเห็นความสัมพันธ์ของเนื้อเรื่องที่อ่านได้ดีและเป็นระบบที่ชัดเจน ดังตัวอย่างแผนภูมิความหมายที่แสดงให้เห็นข้างล่างนี้

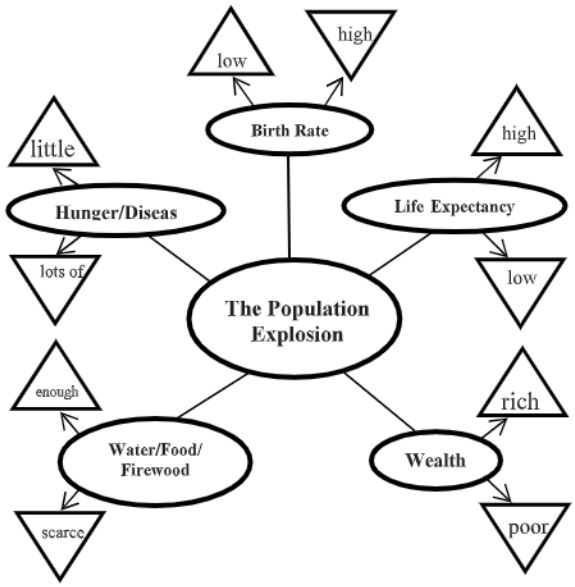

ภาพประกอบ 1 ตัวอย่างการใช้แผนภูมิความหมาย เรื่อง “ The Population Explosion”
ที่มา: มณีรัตน์ สุภโชติรัตน์ (2552 : 309)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่า รูป ⬭ □ และ △ ใช้แทนความสัมพันธ์ของเรื่องที่อ่านทั้งหมด ส่วน → แทนทิศทางที่เกี่ยวข้องของรูป ⬭ □ และ △ และมีข้อความที่เป็นใจความสำคัญ หรือประเด็นสำคัญของเรื่องอยู่ในรูป ⬭ □ และ △

ประเภทของแผนภูมิความหมาย

แผนภูมิความหมายเป็นการเชื่อมโยงของเรื่องทั้งหมด เพื่อสรุปความคิดสำคัญของเรื่องว่าเกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กันอย่างไร การสร้างแผนภูมิความหมายจึงช่วยให้การอ่านเรื่องที่ยากมีความเข้าใจง่ายขึ้น ด้วยเหตุผลดังกล่าวทำให้แผนภูมิความหมายสามารถนำไปใช้กับบทอ่านได้ทุกประเภท ทั้งนี้การเลือกใช้แผนภูมิความหมายรูปแบบใดต้องคำนึงถึงของโครงสร้างหรือรูปแบบในบทอ่านนั้นๆเป็นสำคัญ ซึ่งบทความนี้แบ่งประเภทของแผนภูมิความหมายเป็น 4 ประเภท ตามแนวคิดของ (Sinatra, Stahl–Gemake & Morgan, 1996 : 4-12) ได้แก่

1. แผนภูมิความหมายแสดงเรื่องเล่าบรรยายเหตุการณ์ (Sequential Episoding Map) ซึ่งแสดงโดยโครงสร้างของเรื่องเล่า ตามลำดับเวลาที่เกิดขึ้น กรอบสี่เหลี่ยมบนสุดเป็นใจความสำคัญของเรื่อง กรอบสี่เหลี่ยมลำดับที่สองและลำดับรองลงมาจะเป็นเหตุการณ์สำคัญและเหตุการณ์ย่อยซึ่งกรอบทั้งหมดจะเชื่อมโยงด้วยลูกศร

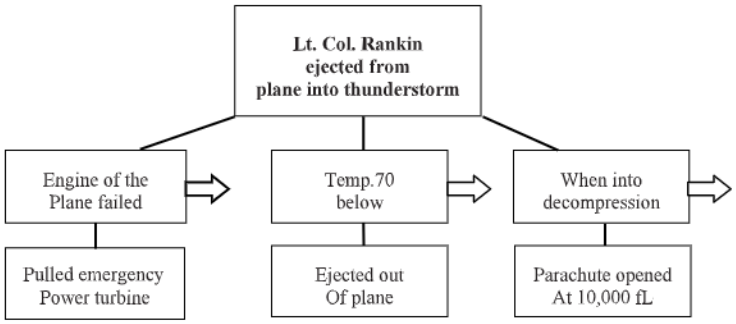

ภาพประกอบ 2 ตัวอย่าง แผนภูมิความหมายแสดงเรื่องเล่าบรรยายเหตุการณ์ (Sequential Episoding Map)

2. แผนภูมิความหมายพรรณนา (Thematic or Descriptive Map) ใช้บรรยายลักษณะต่าง ๆ ของแก่นเรื่องว่ามีรายละเอียด หรือองค์ประกอบอะไรบ้าง อาจบรรยายถึงบุคคล สถานที่ หรือสิ่งของ ซึ่งเกี่ยวข้องกับหัวสำคัญ การเขียนแผนภูมิชนิดนี้ หัวข้อสำคัญจะอยู่ตรงกลางโดยมีลูกศรพุ่งมาจากหัว ข้อสำคัญมาสู่องค์ประกอบย่อยต่าง ๆ ที่อยู่รายรอบ

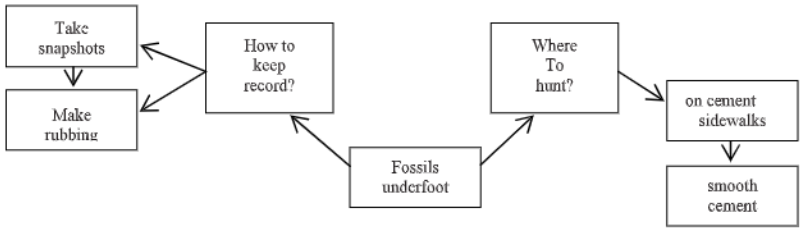

ภาพประกอบ 3 ตัวอย่าง แผนภูมิความหมายแบบพรรณนา (Thematic or Descriptive Map)

3. แผนภูมิความหมายแบบเปรียบเทียบ (Comparative and Contrastive Map) กรอบสี่เหลี่ยมบนสุด คือ หัวข้อใหญ่ที่นำมาเปรียบเทียบ เครื่องหมายลูกศรโยงไปยังกรอบด้านซ้ายมือใช้แสดงความเหมือน ลูกศรหลักเชื่อมโยงกรอบทางขวามือแสดงความแตกต่าง และรายละเอียดง่าย ๆ ทั้งสองฝ่ายอยู่ในกรอบด้านข้าง

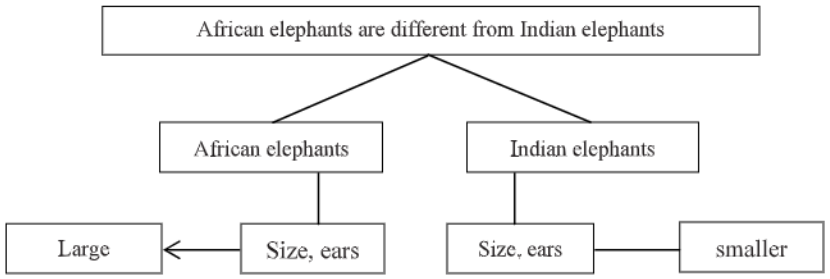

ภาพประกอบ 4 ตัวอย่าง แผนภูมิความหมายแบบเปรียบเทียบ (Comparative and Contrastive Map)

4. แผนภูมิความหมายแบบจำแนกประเภท (Classification Map) แผนภูมิที่จะแสดงความสัมพันธ์ของหัวข้อตัวอย่างและรายละเอียด หัวข้อเรื่องจะอยู่ในกรอบบนสุด ส่วนรายละเอียดจะอยู่ในกรอบได้หัวเรื่องตามลำดับความสำคัญ

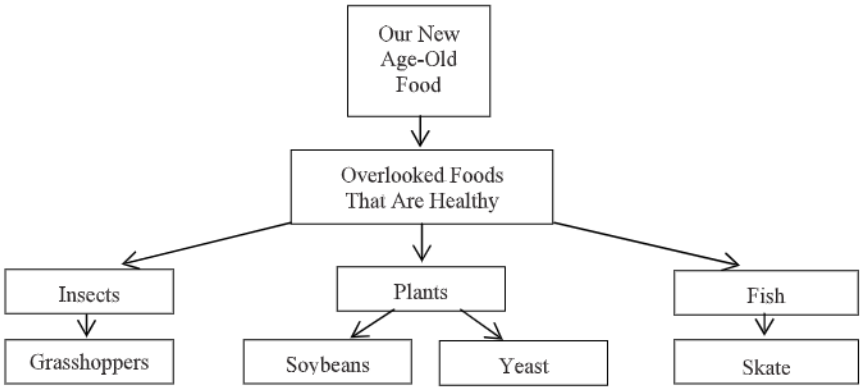

ภาพประกอบ 5 ตัวอย่าง แผนภูมิความหมายแบบจำแนกประเภท (Classification Map)

ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้แผนภูมิความหมาย

การใช้แผนภูมิความหมายได้รับการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนอ่านหลากหลายแนวทาง ดังที่ รุ่งฤดี แผลงศร (2556 : 88-90) ได้กล่าวว่า ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนอ่านสำหรับแผนภูมิความหมายโดยทั่วไปมีขั้นตอนที่เหมือนกัน 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการตั้งวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน ขั้นเตรียมสื่อการเรียนการสอน ขั้นกิจกรรมการเรียนการสอน และขั้นการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ขั้นการตั้งวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน เป็นขั้นแรกของการจัดการเรียนการสอนเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของเนื้อหาที่จะเรียนรู้ให้ชัดเจน สำหรับวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้แผนภูมิความหมายเพื่อให้ผู้เรียนสามารถอ่านจับใจความสำคัญของเรื่องได้โดยวิธีการใช้แผนภูมิความหมาย ผู้สอนอาจตั้งวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1.1 เพื่อให้ผู้เรียนสามารถอ่านและเข้าใจเรื่องที่อ่านได้

1.2 เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสรุปและจับใจความจากเรื่องที่อ่านได้

1.3 เพื่อให้ผู้เรียนสามารถโยงความสัมพันธ์ของเรื่องได้

1.4 เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสร้างหรือปรับแผนภูมิความหมายได้

1.5 เพื่อให้ผู้เรียนสามารถตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

2. ขั้นเตรียมสื่อการเรียนการสอน สื่อเป็นเครื่องมือที่ช่วยถ่ายทอดความรู้จากผู้สอนไปสู่ผู้เรียน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนทักษะการอ่านโดยวิธีการใช้แผนภูมิความหมายมีสื่อการเรียนการสอน ได้แก่

2.1 บัตรคำศัพท์ เป็นสื่อการเรียนการสอนสำหรับแนะนำศัพท์สำคัญในบทอ่าน

2.2 ใบงาน เป็นบทอ่านเนื้อเรื่องประเภทต่าง ๆ เช่น สารคดี เรื่องสั้น ข่าว ที่ผู้สอนเตรียมไว้ให้ผู้เรียนได้อ่าน

2.3 แผนภูมิความหมายแบบโครงร่าง เป็นแผนภูมิที่ยังไม่สมบูรณ์ จะมีช่องว่างเว้นไว้เพื่อให้ผู้เรียนอ่านเนื้อหาในใบงานและนำใจความของเรื่องที่อ่านมาเติมให้สมบูรณ์

2.4 แผนภูมิความหมายสมบูรณ์ เป็นแผนภูมิความหมายเฉลยคำตอบที่ถูกต้องของแผนภูมิความหมายแบบโครงร่างที่ผู้สอนได้ให้ผู้เรียนเติมใจความสำคัญของเรื่อง

3. ขั้นกิจกรรมการเรียนการสอน ขั้นกิจกรรมการเรียนการสอนทักษะการอ่านโดยวิธีการใช้แผนภูมิความหมาย แบ่งได้ 3 ขั้นตอน คือ ขั้นก่อนการอ่าน ขั้นการอ่าน และขั้นหลังการอ่าน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 ขั้นตอนการอ่าน เป็นขั้นเกริ่นนำเข้าสู่บทเรียน หลังจากได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน รวมทั้งจัดเตรียมสั่งการเรียนการสอนเรียบร้อยแล้ว มีวิธีการจัดการเรียนการสอนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ โดยวิธีการใช้แผนภูมิความหมายขั้นก่อนการอ่านดังนี้

3.1.1 ผู้สอนนำเข้าสู่บทเรียนโดยวิธีการต่าง ๆ เช่น การใช้คำถามว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร เกี่ยวกับใบงานที่จะอ่านหรือใช้คำศัพท์กระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจเนื้อหาที่อ่าน พร้อมป้อนคำถามที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่อ่านให้ตอบคำถาม

3.1.2 ผู้สอนอธิบายคำศัพท์สำคัญของใบงานที่อ่านให้ผู้เรียนทราบ ต่อจากนั้นผู้สอนและผู้เรียนช่วยกันเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของคำศัพท์ในเรื่อง เพื่อความเข้าใจในการอ่านเนื้อเรื่องมากขึ้น

3.1.3 ผู้สอนแจกแผนภูมิความหมายให้ผู้เรียน เพื่อช่วยกันสร้างแผนภูมิความหมายตามรูปแบบที่กำหนด และจัดหมวดหมู่ของคำศัพท์หรือประโยค เพื่อเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของหัวข้อใหญ่ไปยังหัวข้อย่อยของเรื่องอย่างชัดเจนสมบูรณ์

3.1.4 ผู้สอนให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละเท่า ๆ กัน เพื่ออ่านใบงานที่กำหนดแล้วผู้สอนให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มเตาเนื้อเรื่องที่ควรนำมาเติมในแผนภูมิความหมาย

3.1.5 สุดท้ายผู้สอนแจ้งวัตถุประสงค์การเรียนรู้และสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน

3.2 ขั้นการอ่าน ผู้เรียนอ่านเนื้อเรื่องด้วยตนเอง หลังจากนั้นผู้สอนให้ผู้เรียนสร้างหรือปรับแผนภูมิความหมายที่ทำให้ขั้นก่อนการอ่าน โดยนำข้อมูลที่ได้จากการอ่านเนื้อเรื่องมาเติมลงในแผนภูมิความหมายและปรับให้ตรงกับเนื้อเรื่อง

3.3 ขั้นหลังอ่าน ผู้สอนให้ผู้เรียนนำเสนอแผนภูมิความหมายของกลุ่มที่สร้างหรือปรับตามข้อมูลที่ได้จากการอ่าน ต่อจากนั้นผู้สอนให้ผู้เรียนตอบคำถามเกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่าน สุดท้ายผู้สอนให้ผู้เรียนปรับแก้และเพิ่มเติมข้อมูลในแผนภูมิความหมายของกลุ่มตนเอง ตามที่ผู้สอนเสนอแผนภูมิความหมายที่สมบูรณ์ให้ผู้เรียนตรวจด้วยความถูกต้อง

4. ขั้นการวัดและประเมินผล เป็นขั้นตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียนหรือประเมินวิธีการสอนของผู้สอนว่าทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการเรียนการสอนเพียงใด หรือประเด็นใดที่ต้องนำมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้นสำหรับการจัดการเรียนการสอนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษโดยวิธีการใช้แผนภูมิความหมายผู้สอน มีวิธีการวัดและประเมินผลผู้เรียนได้ดังนี้

4.1 ประเมินผลการอ่านภาษาอังกฤษจากแผนภูมิความหมายที่ให้ผู้เรียนเติมข้อความลงในแผนภูมิแบบโครงร่าง

4.2 ประเมินผลการอ่านจากแบบทดสอบท้ายเรื่องถูกร้อยละ 80

4.3 ประเมินผลการอ่านจากแบบบันทึกการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เขียนสะท้อนตนเองเกี่ยวกับกระบวนการอ่านโดยใช้แผนภูมิความหมาย

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แผนภูมิความหมายในการสอนอ่านทักษะการอ่านภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนชาวไทยที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ

เวลา 2 คาบ 120 นาที

สาระสำคัญ

การอ่านเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญในการนำไปสู่การอ่านเพื่อศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ผู้เรียนสามารถอ่านและเข้าใจเรื่องที่อ่านได้
2. ผู้เรียนสามารถสรุปและจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้
3. ผู้เรียนสามารถโยงความสัมพันธ์ของเรื่องได้
4. ผู้เรียนสามารถสร้างหรือปรับแผนภูมิความหมายได้
5. ผู้เรียนสามารถตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหาสาระ

บทอ่านแบบจำแนกประเภท เรื่อง International Plastic Cards

ลักษณะแผนภูมิความหมาย

แผนภูมิความหมายแบบจำแนกประเภท

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรเครดิต
2. เนื้อเรื่อง International Plastic Cards
3. ใบงานโครงร่างแผนภูมิความหมาย (Worksheet)
4. แผนภูมิความหมายที่เติมข้อความแบบสมบูรณ์ (Answer Key)

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นก่อนการอ่าน (Pre-reading)

1. ผู้สอนนำเข้าสู่บทเรียน โดยใช้บัตรเครดิตเพื่อกระตุ้นให้นักศึกษามีความสนใจในเนื้อหาที่อ่าน แล้วถามคำถามนักศึกษา ตัวอย่างเช่น

What is it ?

What is it made of ?

2. ผู้สอนเขียนคำศัพท์สำคัญบนกระดาน : “Plastic Cards”

3. ให้ผู้เรียนช่วยกันระดมความคิด บอกคำหรือประโยคที่สัมพันธ์ หรือเกี่ยวข้องกับคำศัพท์บนกระดาน แล้วครูผู้สอนเขียนคำที่นักศึกษาบอกบนกระดาน

4. ให้ผู้เรียนช่วยกันโยงความสัมพันธ์ของคำที่เสนอพร้อมบอกเหตุผล

5. ผู้สอนกับผู้เรียนช่วยกันสร้างแผนภูมิความหมาย และจัดหมวดหมู่ของคำศัพท์หรือประโยคเพื่อโยงความสัมพันธ์ของหัวข้อใหญ่ไปยังหัวข้อย่อยของเรื่องลงในแผนภูมิความหมาย

6. ให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่ม เป็นกลุ่มละ 5 คน

7. ผู้สอนแจกใบงานแผนภูมิความหมายแบบจำแนกประเภท เรื่อง “International Plastic Cards” แล้วให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มคาดเดาข้อมูลที่ควรนำมาเติมลงในแผนภูมิ

8. ผู้สอนแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้เกี่ยวกับการอ่านและสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน

ขั้นการอ่าน (While-reading)

9. ผู้เรียนอ่านเนื้อเรื่องด้วยตนเอง

10. ให้ผู้เรียนสร้างหรือปรับแผนภูมิความหมายที่ทำในขั้นก่อนการอ่าน โดยนำข้อมูลหรือความรู้อ่านเนื้อเรื่องมาเติมลงในแผนภูมิความหมายและปรับให้ตรงตามเนื้อเรื่อง

ขั้นหลังการอ่าน (Post-reading)

11. ให้ผู้เรียนนำเสนอแผนภูมิความหมายของกลุ่มที่สร้างหรือปรับตามข้อมูลที่ได้จากการอ่าน พร้อมทั้งอภิปรายประกอบเหตุผล

12. ให้ผู้เรียนตอบคำถามเกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่านทั้งชั้นและรายบุคคล

13. ให้ผู้เรียนปรับแก้และเพิ่มเติมข้อมูลในแผนภูมิความหมายของกลุ่มตนเอง

14. ผู้สอนเสนอแผนภูมิความหมายที่สมบูรณ์แล้ว ให้ผู้เรียนตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อเรื่องและเป็นแนวทางในการสร้างหรือปรับแผนภูมิความหมายแบบอื่น ๆ ต่อไป

การวัดผลและประเมินผล

1. ประเมินผลจากการสร้างแผนภูมิความหมายแบบโครงร่างถูกต้อง
2. ประเมินผลจากการทำแบบทดสอบท้ายเรื่องถูกต้อง ร้อยละ 80
3. ประเมินผลจากแบบบันทึกการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนเขียนสะท้อนตนเอง เกี่ยวกับกระบวนการอ่านโดยใช้แผนภูมิความหมาย

Reading Passage

International Plastic Cards

There are two main kinds of international plastic cards. The first kind are travel and entertainment cards such as American Express, Diner's Club and Carte Blanche. The second kind are Visa and MasterCard credit cards which have different local names in each country. In Britain the former is called Barclaycard and the later is called Access. Both sorts of cards can be used in many hotels, restaurants and shops worldwide. When a cardholder pays a bill, the details are written on a sales voucher, which the cardholder signs. The shop or restaurant give the top copy to the customer, sends a copy to the finance company and keeps a copy. The finance company pays the shop the amount of the bill, but takes off a small percentage charge. For example, if a bill is £60, the finance company takes off 5% and pays the shop £57. The finance company sends every cardholder a statement each month with details of all the transactions in that month.

Travel and entertainment card accounts must be paid in full every month. Credit cardholder do not have to pay their accounts every month, but they must pay a minimum amount of £5 or 5% of the bill (whichever is greater). Then the outstanding balance, plus interest, is written on the next statement.

Cardholders pay for travel and entertainment cards (the annual subscription for both American Express and Diner's Club is £17.50), but credit cards and free in Britain.

In Britain some credit cards are also cheque cards. Barclaycard guarantees cheques drawn on Barclays Bank and Access guarantees cheques drawn on the National Westminster Bank.

From: Oxenden & Seligson (2008 : 18). English File: Book

Worksheet

Reading Comprehension

Group _____ Class _____

Members' Names: 1. _____ 4. _____

2. _____ 5. _____

3. _____

Instructions : Complete this map with words or phrases related to the main topic.

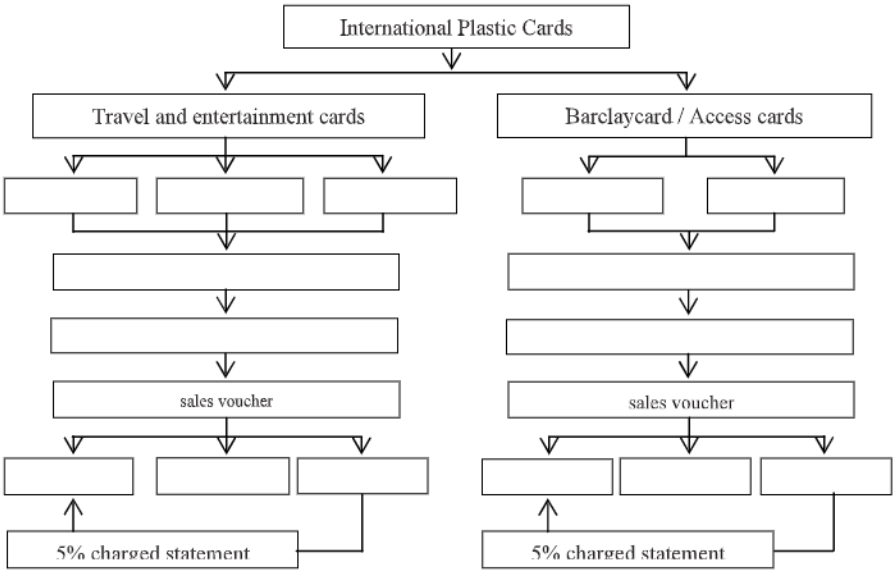

Answer Key

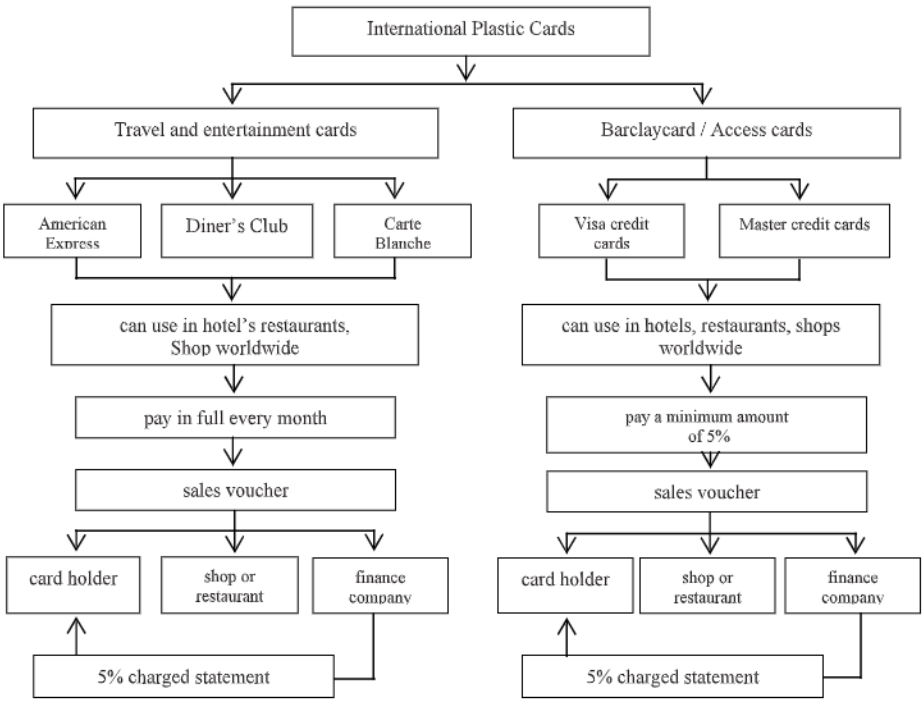

Directions : Choose "T" for true, "F" for false, and "N" for not stated in the text.

1. _____ When a cardholder pays a bill, he has to sign on a gift voucher.
2. _____ The Visa cardholder have to pay in full every month.
3. _____ The American Express cardholders do not need to pay for the annual subscription.
4. _____ Access guarantees cheques drawn on Barclays Bank.
5. _____ If John's bill (Mastercard) is 1,000 baht, he has to pay the minimum amount of 50 baht.

Directions : Choose the best answer.

1. Which International card is not a travel or an entertainment card?
   a. American Express c. Mastercard
   b. Carte Blanche d. Diner's Club
2. What do the British call Visa and Mastercard credit cards?
   a. Barclaycard c. Diner's Club
   b. Carte Blanche d. Access
3. If your bill is 100 baht, how much does the finance company take off?
   a. 5 % c. 10 %
   b. 15 % d. 20 %
4. Who keeps the top copy of the signed sales voucher?
   a. The shop or restaurant c. The finance company
   b. The customer d. The waitress
5. If John's bill is 200 baht, how much will the shop be paid?
   a. 120 c. 150
   b. 170 d. 190

บทสรุป

การอ่านเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ และยังช่วยให้รับรู้ข่าวสารและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีของโลกปัจจุบันได้เป็นอย่างดี ดังนั้นความสามารถในการอ่านจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งโดยเฉพาะการอ่านภาษาอังกฤษ เนื่องจากไม่เพียงแต่เป็นภาษาที่ยอมรับกันทั่วโลก แต่ยังเป็นภาษาที่ใช้ในการเสนอข้อมูลและความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนการวิจัยในระดับสูง

อย่างไรก็ตามทักษะการอ่านก็ยังเป็นทักษะที่ยากสำหรับผู้เรียนคนไทย ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ เพราะเราต้องเข้าใจความหมายของคำศัพท์ที่เราไม่คุ้นเคยและรูปประโยคต่าง ๆ จึงจะสามารถจับใจความของเรื่องได้

ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ โดยวิธีการใช้แผนภูมิความหมายจึงเป็นวิธีการเรียนการสอนรูปแบบหนึ่ง ที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถอ่านเรื่องได้อย่างเข้าใจ เพราะการใช้แผนภูมิความหมายเป็นกลวิธีการอ่านที่มีประสิทธิภาพที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความคิดรวมยอดทั้งหมดของเรื่องอย่างเป็นระบบ อีกทั้งผู้เรียนยังมีโอกาสสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่านและบทอ่าน (Experience–Text–Relation) ซึ่งมีผลทำให้ผู้เรียนอ่านเรื่องได้ดีขึ้น

เอกสารอ้างอิง

นงค์นาถ ชาววัง. (2552). *การสำรวจปัญหาการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1, 2, 3 และ 7.* วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ประเทืองสุข ยังเสถียร. (2549). *ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนหลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2544 ในโรงเรียนรัฐบาล เขตกรุงเทพมหานคร.* วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พิสิทธิ์ จิตติสุขพงษ์. (2550). *การศึกษาผลสัมพันธ์ในการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้แผนภูมิความหมายของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.* กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

มณีรัตน์ สุภโชติรัตน์. (2552). *อ่านเป็น : เรียนเก่ง สอนเก่ง*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.

รุ่งฤดี แผลงศร.(2556). การจัดการเรียนการสอนทักษะการอ่านภาษาไทยระดับสูง สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ โดยวิธีการใช้ผังมโนภาพ The Teaching of Thai Reading Skills to Foreign Learners through Mapping. *วารสารมนุษยศาสตร์ ปริทรรศน์*, 34(1), 83-90.

วิลาวัณย์ สมมาตร. (2543). *ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษขั้นตีความของนิสิตชั้นปีที่ 2 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุภัทรา อักษราพุเคราะห์. (2532). *การสอนทักษะทางภาษาและวัฒนธรรม.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สมุทร เซ็นเชาวนิช. (2549). *เทคนิคการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ* (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อรุณี วิริยะจิตรา. (2532). *การเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อักษรเจริญทัศน์

Conley, M.W. (1995). *Content Reading Instruction: A Communicative Approach* (2nd ed). New York: McGraw-Hill.

Morris, A. & Dore, S.N. (1984). *Learning to Learn from Text.* Singapore: Addison-Wesley.

Oxenden, C. & Seligson, P. (2008). *English File: Book I.* New York: Oxford University Press.

Rattanavich, S. (1987). *The Effects of Using top-Level Structure Instructional Modules and Traditional Teaching Method in Teaching English to Thai Students.* Project Report SEAMEO RELC Fellowship Grant.

Sinatra, R.C.; Stahl–Gemake, J. & Morgan, N.W. (1996). Using Semantic Mapping after reading to Organize and Write Original Discourse. *The Reading Teacher,* 38(1), 4-12.

Valette, R.M. & Disick, R.S. (1972). *Modern Language Performance Objectives and Individualization: A Handbook.* New York: McGraw-Hill.

Zaid, D.R. (1995). Story Maps Improve Comprehension. *The Reading Teacher,* 39(5), 705-712.